

Kritéria Rady ČT k zadávání posudků na jednotlivé pořady a výběru nezávislých posuzovatelů

Nově jmenovaná Rada ČT se hned na počátku svého funkčního období setkala s řadou stížností a připomínek diváků i odborné veřejnosti týkajících se kvality a vyváženosti některých pořadů vysílaných Českou televizí.

Rada ČT se usnesla, že v otázce stížností na kvalitu a vyváženost jednotlivých pořadů naváže na praxi Rady předchozí a na základě došlých připomínek a ohlasů bude zadávat vypracování odborných posudků na jednotlivé pořady nezávislým odborníkům a předkládat je generálnímu řediteli ČT.

Členové Rady ČT se shodli na tom, že je třeba upřesnit kritéria výběru těchto nezávislých externích posuzovatelů a také samotná zadání odborných posudků, aby bylo pokud možno dosaženo co největší objektivnosti a transparentnosti.

Základní kritéria pro výběr nezávislých expertů

1. Odbornost a znalost posuzované problematiky. Posuzovatel by měl být schopen napsat fundovaný a argumentačně podložený text, popřípadě jej před členy Rady ČT obhájit.

2. Nezávislost zpracovatele na posuzovaném pořadu a na ČT. Zpracovatel posudku nesmí mít žádné vazby na tvůrce daného pořadu nebo na tvůrce pořadu podobného či konkurenčního. Upřednostňováni budou především ti odborní posuzovatelé, kteří nemají žádné finanční či jiné zájmy v České televizi.

3. Návrhy na jednotlivé zpracovatele odborných posudků předkládají členové Rady ČT.

4. Zadání vypracování konkrétního odborného posudku předpokládá konsensus členů Rady. Práce odborných posuzovatelů je honorována.

Základní kritéria pro posuzování pořadů

1. Vystopovat dramaturgický záměr posuzovaného pořadu a zhodnotit, je-li tento záměr v souladu se Zákonem o České televizi (483/1991 Sb.) a Kodexem České televize.

2. Zhodnotit, do jaké míry je tento záměr konkrétním pořadem naplňován a zda je způsob jeho naplňování v souladu se zásadami Kodexu České televize.

3. Sledovat kvalitu pořadu, připravenost a obeznámenost tvůrců a moderátora s danou tematikou.

4. Sledovat vyváženost pořadu: složení účastníků, prostor, který v debatě dostanou, i nestrannost moderátora.

Některé zásady z Profilu ČT a Kodexu České televize, ke kterým by měli posuzovatelé přihlížet

➡ Česká televize je povinna poskytovat objektivní, ověřené, všestranné a vyvážené informace tak, aby si diváci mohli svobodně vytvářet názory a postoje. (Statut ČT)

➡ Svou nabídkou širokého rejstříku pořadů, včetně pořadů pro minority, je

veřejnoprávní vysílání integrujícím společenským faktorem. V tom je úloha veřejnoprávní televize nezastupitelná. Vzhledem k enormnímu nárůstu informací se stává tento úkol ještě naléhavějším. Vysílání mající povahu služby veřejnosti musí nabízet základní orientaci, tj. vysvětlovat společenské změny, rozptýlovat obavy, určovat žurnalistické a etické standardy a být také nositelem společně sdílených hodnot a pocitu sounáležitosti celé komunity. Službu veřejnosti zajišťuje Česká televize především ve sféře zpravodajství, umělecké a dokumentární tvorby, vzdělávání a publicistiky. (Zásady zpravodajství a tvorby programu)

➡ Základním principem jakékoli úvahy o žurnalistice je povinnost vést jasnou dělicí čáru mezi zprávami a názory, aby nebylo možné je zaměňovat. Zprávy jsou informace o událostech, faktech a údajích, zatímco názory sdělují postoje, ideje, přesvědčení nebo hodnotící soudy.

(Zásady žurnalistické práce, bod 3)

➡ Vysílání zpráv a analýz musí být založeno na maximální pravdivosti, kterou lze zajistit adekvátními prostředky verifikace a důkazu, objektivitu při výběru a prezentaci zpráv. Zprávy nesmějí být směřovány s domněnkami (úvahami). Obrazová a grafická stránka zpráv a analýz musí vyjadřovat co možná nejpřesněji jejich podstatu.

(Zásady žurnalistické práce, bod 4.)

➡ Vyjádření názorů formou vyslovení hodnotících postojů, soudů či komentáře k určitému tématu, případně vyřčení poznámek ke zprávám o aktuálních událostech, je vždy nezbytně subjektivní, a tudíž nemůže být podřízeno měřítkům objektivitu. Je však nutno zajistit, aby bylo prezentováno čestně a eticky. (Zásady žurnalistické práce, bod 5)

➡ Názory ve formě komentářů k událostem nebo k jednání jednotlivců a institucí by se neměly snažit zastírat či popírat nespornou realitu faktů. (Zásady žurnalistické práce, bod 6)

➡ Častá prezentace zpráv o obecné kriminalitě vytváří ve společnosti horší obraz celkové situace, než o jakém hovoří statistiky a odborná šetření. (Zobrazování násilí ve vysílání, bod 1)

Dále viz. Zákon o české televizi 483/1991 Sb a Kodex české televize: "Zásady zpravodajství a tvorby programu", "Zásady žurnalistické práce", "Etika žurnalistiky", "Zobrazování násilí ve vysílání"